

مبارزه اقتصادی و سیاسی در ایران

بهرام رحمانی

bamdadpress@swipnet.se

مطلوبی که در زیو ملاحظه می‌کنید در چهارچوب بحث‌هایی که اخیراً در جلساتی در شهرهای گوتبرگ سوئد و اسلو پایتخت نروژ داشتیم، تنظیم شده است. این جلسات بخشی از طرح کمیته خارج کشور حزب کمونیست ایران است که در آن‌ها اعضاً کمیته مرکزی حزب، کومله و کمیته خارج، پیرامون «وضعیت سیاسی خاورمیانه، ایران و کردستان»، بحث و تبادل نظر می‌کنند و به سوالات حضار جواب می‌دهند. در این جلسات، مسئولیت بحث درباره «وضعیت سیاسی و اقتصادی ایران» به عهده من بود.

رفقا و دوستان، من هم به نوبه خودم به همه شما حاضرین این جلسه خوشآمد می‌گویم. امیدوارم با دخالت شما بحث‌های پرباری داشته باشیم.

مقدمه

فرض من بر این است که شما واقعیت ایران را دنبال می‌کنید و از درد و رنج بی‌سابقه‌ای که جمهوری اسلامی بر اکثریت مردم ایران، به ویژه بر زنان، جوانان و کارگران تحمیل می‌کند، اطلاع دارید. بنابراین هدف از این بحث این است که با هم مروری بر واقعیت ایران داشته باشیم تا شاید به ارزیابی و نتیجه‌گیری مشترکی برسیم و سرانجام دست همکاری برای فعالیت مشترک به سوی هم دراز کنیم. از این‌رو در این فرصت تلاش خواهم کرد که بحث خود را پیرامون وضعیت اقتصادی، سیاسی و اجتماعی ایران و مبارزه جاری طبقاتی در این کشور متمرکز کنم. مطلع هستیم که کارشناسان اقتصادی، سیاسی و اجتماعی داخلی و بین‌المللی که واقعیت ایران را بررسی می‌کنند، خبر از تحولات سریع و فوق العاده در این کشور می‌دهند. کشوری که در منطقه بحرانی خاورمیانه تا حدودی از موقعیت استراتژیک برخوردار است و تحولات آن می‌تواند تاثیر به سزایی در تحولات منطقه داشته باشد.

جمعیت ایران، بالغ بر ۶۵ میلیون نفر است که ۲۰ میلیون نفر آن جمعیت فعال به حساب می‌آید. بنا

به آمارهای رسمی حدود ۳/۵ تا ۴ میلیون نفر، یعنی حدود ۱۶ تا ۲۰ درصد جمعیت فعال کشور، بی کار هستند. ناگفته نماند که آمارهای غیررسمی فراتر از این رقم است و در اظهارنظرهای مسئولین امر و روزنامه ها حتا به ۷ تا ۸ میلیون بی کار نیز اشاره شده است.

جمعیت فعال کشور، بین افراد ۱۵ تا ۶۵ سال، یعنی سن کار رسمی، که خواهان اشتغال هستند، اطلاق می گردد. البته دانش آموزان، دانشجویان، سربازان، زنان خانه دار و... جزو جمعیت فعال محسوب نمی شوند. بنابراین نرخ بی کاری عبارت است از نسبت بی کاران به جمعیت فعال کشور.

طی ۲۵ سال گذشته درصد جمعیت شهرنشین ایران، از ۵۰ درصد به ۶۵ درصد افزایش یافته است. این درصد افزایش شهرنشینی در مقایسه با کشورهایی نظیر ایران ۴ الی ۵ درصد بالاتر است.

بنا به آمارهای رسمی ۶۵ درصد جمعیت ایران زیر ۳۰ سال هستند. این نیروی پرانژی با پتانسیل بالای مبارزاتی بر خلاف نسل های قبلی مدرن تر و آزادتر فکر می کند و خواهان تحولات جدی و پایه ای در جهت آزادی های فردی و اجتماعی و رفاه خود است. سردمداران رژیم، همواره این نیرو را خطر بزرگی به سنت ها و به ویژه به روابط و مناسبات اجتماعی و غیرانسانی مذهبی ارزیابی می کنند، به دلیل این که توجه جوانان به سوی افکار رادیکال، پیشو، چپ و سوسیالیستی بیش تر از گذشته معطوف شده است. بنابراین جنبش های اجتماعی، به ویژه جنبش کارگری کمونیستی باید برای سازمان دهی این نیرو در جهت مبارزه طبقاتی سرمایه گذاری کند. حتا در دو دهه اخیر بافت طبقه کارگر ایران، با ورود این نیرو به بازار کار به طور مداوم در حال تغییر است. جوانان و دانشجویان نیروی پیگیر جدایی دین از دولت و آموزش و پژوهش و باز شدن فضای سیاسی هستند.

از سوی دیگر بسیاری از صنایع کشور، نزدیک به ۴۰ درصد زیر ظرفیت تولید کار می کنند. بی کاری یکی از معضلات اساسی جامعه ایران به شمار می آید. بنا به اقرار صدر حسینی وزیر کار و امور اجتماعی، در گروه های سنی ۲۹ تا ۲۲ سال، از هر سه نفر، یک نفر بی کار است. از سوی دیگر توزیع نیروی کار در ایران، به حد تبعیض آمیز و نابرابر است که برخی از استان ها عقب مانده و بسیار فقیر هستند و نرخ بی کاری نیز در آن ها بالاست. مثلا نرخ بی کاری در یزد حدود ۷ درصد است، در حالی که در استان کرمانشاه بالغ بر ۲۵ درصد.

در ایران، حدود ۴ میلیون معتاد وجود دارد. نتایج یک تحقیق (روزنامه اعتماد ۸ آبان ماه) نشان می دهد که به طور متوسط سن شروع اعتیاد به ۲۴ سال رسیده است. از این افراد بیش از ۵۱ درصد بین ۲۰ تا ۴۰ سال و ۴۵ درصد زیر ۲۰ سال دارند. آمار دختران فراری و زنان تن فروش همچنان رو به افزایش است. زندان ها مملو از زندانیانی است که در اثر فقر و بی کاری به دزدی و دیگر خلاف های اجتماعی کشانده شده اند.

بنا به اقرار معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی، ۱۹ میلیون نفر نیازمند حمایت و دریافت خدمات

رفاهی در کشور وجود دارد. وی گفت: ... براساس اعلام سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۵/۵ میلیون نفر زیر خط فقر و به گفته مسئول پروژه‌های عمرانی سازمان ملل ۱۸ درصد مردم یعنی در حدود ۱۲ میلیون نفر زیر خط فقر و ۱۱ میلیون نفر نیز افشار کم درآمد جامعه هستند. این‌ها فقط گوشه‌هایی از جنایات عظیم اقتصادی و اجتماعی رژیم جمهوری اسلامی است که بر اکثریت مردم ایران، به ویژه بر کارگران و مردم محروم و تحت ستم تحمیل کرده است.

در واقع رژیم جمهوری اسلامی و کلیه ارگان‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی اش علاوه بر سرکوب‌های سیاسی و اجتماعی و تحمیل فقر و فلاکت به اکثریت مزدبگیران، در سازمان‌دهی باندهای مافیایی، از جمله قاچاق مواد مخدر، فحشا، چپاول و دزدی، تورم و گرانی، ترور و آدم‌کشی، ترویج جهل و جنایات نقش اصلی را ایفا می‌کنند.

در چنین شرایطی حل بحران‌های اجتماعی، از جمله معضل بی‌کاری در ایران، بدون تغییرات پایه‌ای در ساختارهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جامعه ایران امکان‌پذیر نمی‌باشد.

اقتصاد ناکارآمد و رشد فقر و فلاکت

ایران کشور ثروت مندی است. اگر سازمان‌دهی تولید و توزیع و عادلانه ثروت در این کشور وجود داشته باشد و مردم از آزادی‌های فردی و اجتماعی برخوردار باشند، بی‌شک کسی در ایران گرسنه باقی نخواهد ماند و همه شهروندان به طور برابر و یکسان و بدون در نظر گرفتن جنیست، ملیت و عقیده قادر خواهد بود یک زندگی انسانی و شادی داشته باشند.

اما به دلیل این که رژیم جمهوری اسلامی، به عنوان یک رژیم سرمایه‌داری از یک سو هدفی جز کسب سود بیشتر با استثمار وحشیانه نیروی کار ندارد و از سوی دیگر با اعمال سیاست‌های ارتقای سرکوبگرانه به حاکمیت خود ادامه می‌دهد، هر گز به حرمت و موجودیت انسان و رفاه و عدالت اجتماعی اهمیتی نمی‌دهد. از این رو نه تنها فاصله و شکاف طبقاتی در این جامعه روز به روز عمیق‌تر می‌گردد، بلکه میلیون‌ها انسان نیز از سیر کردن شکم خود و خانواده‌شان درمانده می‌شوند.

اقتصاد ایران یک اقتصاد مافیایی و ضد انسانی است. بنا به آمارهای منتشر شده، ۸۷ درصد ثروت جامعه در اختیار ۱۳ درصد جامعه است. در چنین شرایطی اکثریت مردم ایران، از برآورد کردن نیازهای اولیه زندگی خود در رنج و عذاب به سر می‌برند. آمارها هر چند که تعديل شده و از صافی سانسور رژیم می‌گذرند، اما انعکاس آن‌ها در همین حد نیز تکان‌دهنده است.

از نظر شاخص‌های توسعه انسانی و نرخ رشد اقتصادی، ایران به سوی بحران‌های اقتصادی و کشورهای

فقیر آفریقایی و آسیا حرکت می کند. با وجود این که قیمت نفت در بازارهای جهانی در دهه های ۱۹۷۰ و ۱۹۹۰ افزایش یافت اما این کشور نتوانست از این افزایش قیمت و افزایش درآمدهای ارزی بهره برداری مناسبی بکند. چرا که در حاکمیت دولت های دیکتاتوری با سرکوب های سیاسی و اجتماعی و فساد اقتصادی و عدم وجود عدالت اقتصادی و اجتماعی، رشد و توسعه مناسب امکان پذیر نیست. در چنین شرایطی در ۲۵ سال گذشته ارزش پول ایران، ۱۱۵ برابر کاهش یافته یعنی نرخ ارز یک دلار مساوی ۷۰ ریال به یک دلار مساوی ۸۱۵۰ ریال رسیده است. این کاهش ارزش پولی، ایران را به یک بازار مصرف کننده پرسود برای کشورهای سرمایه داری از جمله اتحادیه اروپا تبدیل کرده است.

از سوی دیگر توزیع ثروت در مناطق مختلف ایران، به غایت تبعیض آمیز و غیرانسانی است. بنا به گزارش ایرنا (در تاریخ ۱۴ آبان ماه برابر با پنجم نوامبر ۲۰۰۳)، استان تهران با شاخص توسعه انسانی ۸۴۲/۰ رتبه نخست و استان سیستان و بلوچستان با شاخص انسانی ۵۴۵/۰ رتبه آخر توسعه انسانی را در میان استان های کشور داراست. در گزارش اقتصادی سال ۱۳۸۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی نیز آمده است: بر حسب آخرین برآوردها، تفاوت های معناداری میان شاخص توسعه انسانی استان های کشور وجود دارد. شاخص های اندازه گیری توسعه انسانی نشان از نابرابری قابل توجه در دسترسی به امکانات اولیه زندگی هم چون آموزش و پرورش و امید به زندگی پایین و شکاف قابل ملاحظه درآمدی دارد. این نابرابری ها در استان تهران به عنوان استان دارای توسعه انسانی بالا مشهود است. طبق برآوردهای یاد شده استان های تهران، قم، اصفهان، فارس، یزد، گیلان و مرکزی جزو استان های دارای توسعه انسانی بالا و استان های کرمانشاه، خوزستان، کرمان، مازندران، آذربایجان شرقی، اردبیل، خراسان، هرمزگان، چهار محال و بختیاری، لرستان، ایلام و آذربایجان غربی دارای توسعه انسانی متوسط در کشور و سایر استان ها شامل زنجان، همدان، کهگیلویه و بویر احمد، کردستان و سیستان و بلوچستان جزو استان های دارای توسعه انسانی پایین هستند.

این آمار و ارقام نشان دهنده این واقعیت آشکار است که رژیم جمهوری اسلامی، به عنوان یک رژیم جانی و فاشیست با سیاست آگاهانه ای بخش هایی از مردم جامعه را در معرض انواع و اقسام بحران های اجتماعی قرار داده است.

مبازه اقتصادی و سیاسی طبقه کارگر

در حاکمیت رژیم جمهوری اسلامی در ایران، هر حرکت اعتراضی برای بهبود موقعیت اقتصادی، بلاfacله به یک حرکت سیاسی تبدیل می گردد. اعتراض زنان، کارگران، برای دریافت دستمزدهای معوقه و افزایش دستمزد و دیگر مزايا با یورش وحشیانه نیروهای انتظامی رژیم رو به رو می شود. از

این رو تعقیب تحولات اقتصادی و سیاسی مشغله بخش عظیم جامعه ایران را فرا گرفته است. واقعا وضعیت زیست و زندگی کارگران دردناک و غیرقابل تحمل است. برای مثال محجوب، دبیرکل خانه کارگر رژیم می گوید: تنها ۴۰ درصد کارگران و مزدگیران کشور مزد حقیقی دریافت می کنند. از هر سه نفر یک نفر شناس جذب شدن در بازار کار را پیدا می کند.

بدین ترتیب اکثریت جامعه ایران، در شرایط بسیار سختی زندگی خود را می گذارند و فاصله طبقاتی بین ثروتمندان و مردم فقیر و مزد بگیر روز به روز در حال عمیق‌تر شدن است. نرخ بی کاری در میان جوانان بالاتر است و بین ۳۰ تا ۴۰ درصد برآورده می شود. در ایران، نزدیک به ۲۰ میلیون دانش‌آموز مشغل تحصیل هستند که در آینده نه چندان دور تعداد زیادی از آن‌ها به ارتش بی کاران خواهند پیوست.

همچنین ایران، حدود ۱ میلیون و ۹۰۰ هزار دانش‌جو دارد. هر سال نزدیک به ۲۵۹ هزار دانش‌جو از دانشگاه‌های ایران فارغ التحصیل می شوند. طبق برآوردهای موجود ۷۰ درصد آن‌ها پس از پایان تحصیلات بی کار خواهند شد. این نیرو جامعه ایران را با چالش‌های سیاسی و اجتماعی جدیدی رو به رو ساخته است.

جمهوری اسلامی، در ردیف فاشیست‌ترین رژیم‌های جهان قرار دارد. یکی از حرکت‌های فاشیستی اخیر این رژیم، در شهر بیرجند بر علیه دانش‌آموزان افغانی است. در تاریخ ۲۳ آبان (۱۴ نوامبر ۲۰۰۳)، بیش از هفت‌صد نفر دانش‌آموز افغانی براساس دستور العمل وزارت کشور جمهوری اسلامی، از مدارس این شهر اخراج شدند. بیش از سه دهه است که شهروندان افغانی در ایران، به سخت‌ترین کارها مشغولند اما همواره مورد تبعیض و تحقیر قرار می‌گیرند و اجازه اقامت دائم ندارند. در نتیجه هر موقع رژیم جمهوری اسلامی، تصمیم به اخراج آن‌ها می‌گیرد بدون مانع بین‌المللی آنان را اخراج می‌کند. حتا به فرزندان زنان ایرانی، که با مردان افغانی ازدواج می‌کنند، شناسنامه ایرانی صادر نمی‌کند. چنین سیاستی غیرانسانی و فاشیستی است که باید جلو آن گرفته شود. از این‌رو ضروری است که یکی از مطالبات مبارزه طبقه کارگر ایران، دفاع از حقوق انسانی و اجتماعی پناه‌جویان و به ویژه افغانی‌های مقیم ایران و صدور اجازه کار و اقامت دائم به آن‌ها باشد.

بیش از نیمی از جامعه ایران را زنان تشکیل می‌دهند. اما فقط ۱۴/۸ درصد آن‌ها در بازار کار فعال هستند. این نرخ در مقایسه با کشورهای هم‌ردیف ایران بسیار پایین‌تر است.

زنان از یک سو با سرکوب سیستماتیک و زن‌ستیزی جمهوری اسلامی و گرایش مردسالاری قرار دارند و از سوی دیگر مبارزه این نیروی عظیم زنان و دختران دانش‌جو و کارگر و خانه‌دار، در جهت رهایی و برابرطلبی در حال رشد و گسترش است. مبارزه زنان، یکی از عرصه‌های مهم مبارزه طبقاتی است که در جهت برچیدن بساط جمهوری اسلامی گام برمی‌دارد. تقویت این جنبش و پیوند آن با جنبش

کارگری، باید مشغله روزمره فعالین جنبش کارگری کمونیستی قرار گیرد.

رژیم جمهوری اسلامی، به دلیل نگرانی از شعله ور شدن مبارزات توده های تحت ستم، جرات نمی کند مستقیما به کارگران معرض حمله کند. در نتیجه به انواع و اقسام ترفندها متولسل می شود تا به نوعی اعتراض آنان را بخواباند. نمونه آخری اعتراض و اعتصاب کارگران پتروشیمی است که از فرماندار، وزیر صنایع تا وزیر کشور مجبور شدند با کارگران به مذاکره بنشینند. بنا به گزارش ایسنا، دیروز (جمعه ۲۳ آبان) برای پنجمین بار بیش از هزار نفر از کارگران در سالن آمفی تئاتر شرکت پتروشیمی اراک، دست به تجمع اعتراضی زدند. کارگران پتروشیمی خارک نیز تهدید کرده اند که روز دوشنبه، ۲۶ آبان، یعنی دو روز دیگر اعتصاب خواهند کرد. یکی از کارگران پتروشیمی، در گفت و گویی با ایسنا اظهار نمود که در اثر خصوصی سازی در واحدهای پتروشیمی مجتمع های اراک، اصفهان، آبادان و خارک، بیش از چهار هزار نفر از کارگران اخراج خواهند شد، به همین دلیل کارگران این شرکت ها می خواهند هم چنان در استخدام وزارت نفت باقی بمانند و مانند ابزارهای تولید به بخش خصوصی واگذار نشوند.

امروز مبارزه اقتصادی طبقه کارگر، تقابل سیاسی فزاینده در جامعه سرمایه داری ایران را نشان می دهد. چنین مبارزه ای اگر به یک اعتصاب سراسری منجر شود، جمهوری اسلامی را نه تنها در تنگنا قرار خواهد داد، بلکه آن را در سرشاری سقوط نیز قرار خواهد داد. امروز پیشروان جنبش های اجتماعی در میدان مبارزه، علاوه بر این نتیجه رسیده اند که جامعه بدون تحولات سرنوشت ساز اقتصادی و سیاسی نمی تواند به یک زندگی امن انسانی دست پیدا کند. این تحول مهمی در جامعه ایران است. بدین ترتیب مبارزه اقتصادی و سیاسی که در همه سطوح اجتماعی این کشور در جریان است، نشان دهنده رشد آگاهی سیاسی و توجه طبقه کارگر به تحولات اقتصادی و سیاسی جامعه است.

طبقه کارگر ایران، با وجود این که از حق تشکل و اعتصاب برخوردار نیست، اما هر ماه به ده ها اعتصاب و اعتراض دست می زند. اساسا قدرت طبقه کارگر در امر تولید است. طبقه کارگر با خواباندن خط تولید می تواند به تقابل با کارفرمایان و رژیم برخیزد. در همین اعتصاب و اعتراض اخیر کارگران پتروشیمی گفته شد که این اعتصاب، هر روز یک میلیون دلار ضرر بر این صنایع وارد می کند. بنابراین قدرت طبقه کارگر، نقشی است که در اقتصاد دارد. کارگران با اعتصاب خود و با وارد کردن ضربه اقتصادی، بورژوازی را به عقب نشینی وادر می سازند.

در انقلاب ۵۷ مردم ایران، دیدیم که چگونه کارگران قهرمان صنایع نفت، قدرت طبقاتی خود را به نمایش گذاشتند. اعتصاب کارگران صنعت نفت و دیگر صنایع بزرگ کمر رژیم دیکتاتوری سلطنتی را شکست، نه تظاهرات های خیابانی. در واقع کارگران صنایع بزرگ تولید را خوابانند و خواهان آزادی

زندانیان سیاسی شدند. اجازه صدور نفت به آفریقای جنوبی و اسراییل را ندادند. گفتند به نیروهای سرکوبگر رژیم نفت نمی‌دهیم. در حالی که جنبش‌های دیگر مانند جنبش دانش‌جویی، چنین موقعیتی را ندارند.

بدین ترتیب قدرت کارگر، در مبارزه مشکل ضد سرمایه داری اش است. در تصمیم‌گیری‌های جمعی و اقدام جمعی شان است. در تصمیمات رهبران عملی شان است. کارگران در مجتمع عمومی خود مشورت می‌کنند و تصمیم می‌گیرند. رهبران عملی و نظری جنبش کارگری، از هر امکان و شرایط تاریخی برای پایه گذاری جنبش شورایی با اتکا به مجتمع عمومی استفاده می‌کنند. چرا که طبقه کارگر از طریق شوراهایش خود را برای اداره جامعه و تشکیل حکومت واقعی آماده می‌کند.

امروز کارگران ایران، بیش از هر زمان دیگری بر مطالبات اقتصادی و اجتماعی خود پافشاری می‌کنند. بخشی از این مطالبات عبارتند از:

— اعتضادات و اعتراضات کارگران بر سر دستمزدهای معوقه؛

— حق تشکل و اعتصاب (اعتصاب با حقوق)؛

— مبارزه برای بیمه بی‌کاری. بیمه بی‌کاری یکی از مطالبات مهم طبقه کارگر ایران است. اکنون ۷۰ درصد صنایع ایران فرسوده و قدیمی است. بازسازی و مدرنیزه کردن آن‌ها مستلزم خصوصی سازی، محدود کردن نیروی کار و اخراج‌های وسیع است. در خصوصی سازی یکی از مهم‌ترین شرایط فروش کارخانجات دولتی این است که کارفرما بدون قید و شرط حق اخراج کارگران را داشته باشد؛ در چنین وضعیتی مبارزه پیگیر برای بیمه بی‌کاری مکافی، تنها راه خروج کارگران از وضعیت موجود است؛

— تلاش برای تدوین یک قانون کار دمکراتیک. قانون کار رژیم، در کلیت خود یک قانون کار ارتجاعی و ضد کارگری است. پیش‌نویس قانون کار از سال ۱۳۶۱ آغاز شد و در سال ۱۳۶۹ به تصویب رسید. در سال‌های اخیر تغییر هر چه بیش‌تر قانون کار به نفع سرمایه داران مدنظر رژیم بوده است. از جمله تصویب خروج کارگاه‌های زیر ۵ نفر در مجلس پنجم و سپس کارگاه‌های زیر ۵ نفر از شمول قانون کار، توسط کابینه و مجلس ششم «دوم خداد». اکنون نیز تغییر قانون کار، مطابق با قوانین سازمان بین‌المللی کار، با انتخاب یک هیات سه نفره، یعنی نماینده کارگران، کارفرمایان و دولت، در جهت برپایی سندیکاهای مستقل در جریان است.

در رابطه با ماهیت تشکل‌های مستقل کارگری، نظریات مختلفی وجود دارد. بورژوازی و رژیم جمهوری اسلامی ایران، در همکاری با سازمان بین‌المللی کار تلاش می‌کنند که تشکل‌های دلخواه و تحت کنترل خود را در درون جنبش کارگری به وجود آورند. تشکل‌هایی که آسیبی به سیستم سرمایه داری نرساند. این سیاست هنگامی اتخاذ می‌شود که شوراهای اسلامی و خانه کارگر رژیم به عنوان بازوی سرکوب رژیم در درون جنبش کارگری، در انزوا قرار دارند و تاریخ مصرف شان تمام شده است. کارگران

آگاهی که در گذشته به تشکل‌های دست ساخته رژیم نپیوسته اند مسلماً این بار نیز توطئه‌های جدید رژیم را خنثی خواهند کرد. اما در این میان تعدادی از سندیکالیست‌ها، حتاً از سندیکالیست‌های قدیمی در ایران، با نوشتن نامه‌ای به وزارت کار از این اقدام جمهوری اسلامی و سازمان بین‌المللی کار استقبال کرده‌اند، جز توهمندانه‌ترین حاصل دیگری ندارد. بنابراین درباره ماهیت تشکل‌های مستقل کارگری، بحث‌های متفاوتی در جریان است.

گرایشی بحث از مستقل بودن تشکل کارگران از سیاست را پیش می‌کشد. این گرایش، کارگر سیاسی، روشنفکر، صاحب نظر و رهبر سیاسی را در درون تشکل‌های کارگری نمی‌پذیرد و اگر کارگری خواست فعالیت سیاسی بکند، از او خواسته می‌شود که برای فعالیت سیاسی به سازمان‌ها و احزاب سیاسی پیووندد و حق فعالیت سیاسی در تشکل‌های مستقل کارگری را ندارد.

گرایش دوم، استقلال تشکل کارگران را فقط مستقل بودن از دولت می‌داند و احزاب راست و چپ می‌توانند در درون این تشکل‌ها حضور داشته باشند.

گرایش سوم، استقلال تشکل کارگری را به معنی استقلال از دولت و همه احزاب سیاسی راست و چپ می‌داند.

گرایش چهارم، تشکل مستقل کارگری را تشکل ضد سرمایه داری می‌داند که مستقل از همه گرایشات بورژوازی اعم از دولت و سازمان‌ها و احزاب بورژوازی است و با احزاب کارگری کمونیستی که منافعی جدا از منافع طبقه کارگر ندارند رابطه نزدیک تری برقرار می‌کند، بدون این که استقلال تشکیلاتی خود را زیر پا بگذارد. این گرایش که در واقع گرایش کمونیستی طبقه کارگر است، به درستی مبارزه طبقه کارگر را هم اقتصادی و هم سیاسی می‌داند و کارگران در توازن قوای طبقاتی شان تعیین می‌کند که در چه شرایطی کدام خواسته‌ها و مطالبات اقتصادی و یا سیاسی را مطرح کنند. بر این اساس هیچ دیوار چینی بین مبارزه اقتصادی و سیاسی طبقه کارگر وجود ندارد. اکنون بحث این گرایش در داخل ایران، در تجمعات کارگری و حتا در نشریات نیز در جریان است.

بدین ترتیب در رابطه با تشکل‌های مستقل کارگری که اکنون یکی از بحث مطرح در جنبش کارگری ایران است، تنها گرایش کمونیستی طبقه کارگر است که منافع کل طبقه کارگر را مدنظر دارد و در جهت برچیدن بساط کلیت رژیم جمهوری اسلامی و برپایی حکومت کارگری می‌کوشد.

وظایف ما

کل رژیم جمهوری اسلامی را فساد و تباہی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی فرا گرفته است. این رژیم اکثریت مردم ایران را با فقر و مشقت‌های فزاینده‌ای رو به رو ساخته است. بهداشت روانی

جامعه را به خطر انداخته و آسیب‌های اجتماعی به بحران‌های اجتماعی تبدیل شده‌اند. از ستم‌گری بر زنان، تبعیض جنسی و نژادی تا تن فروشی و اعتیاد، دزدی، آدم‌کشی، خودکشی و منعفت طلبی فردی، زندگی را بر اکثریت مردم این کشور غیرقابل تحمل کرده است. میلیون‌ها انسان در قحطی و گرسنگی و در معرض انواع و اقسام مصیبت‌های اجتماعی قرار دارند. همه این‌ها حاصل عملکرد سیستم سرمایه‌داری و حاکمیت رژیم سرمایه‌داری جمهوری اسلامی است.

اکنون اقلیت بسیار کوچکی از سرمایه‌داران و عوامل رژیم جمهوری اسلامی بر وسائل تولید اجتماعی مالکیت دارند. مادام که انسان‌ها برای تامین نیازهای اولیه خود در رنجند، بحث از رفرم و اصلاحات و از میان بردن تبعیضات و محرومیت‌ها جای چندانی ندارد. تنها با یک انقلاب اجتماعی می‌توان به اختناق، ستم جنسی و ملی و استثمار بورژوازی خاتمه داد. از این‌رو میلیون‌ها انسان در ایران و در سایر نقاط جهان، به پیروزی انقلاب‌های کارگری کمونیستی امید بسته‌اند.

البته گرایشاتی نیز وجود دارد که از انقلاب، کسب استقلال اقتصادی، و برنامه‌ریزی دستمزد «عادلانه» برای مزدگیران و ملی کردن ثروت‌های کلان را می‌فهمد. چنین انقلاباتی هرگز به نفع طبقاتی کارگران خاتمه نیافته و علی‌رغم حسن نیت انقلاب کنندگان نهایت به اختناق سیاسی و ادامه استثمار انسان از انسان و سرمایه‌داری دولتی منجر شده است. نمونه آن انقلاب ۱۹۱۷ روسیه، که در ابتدا یک انقلاب کارگری و سوسيالیستی بود، اما سرانجام به سرمایه‌داری دولتی چرخش پیدا کرد و چند دهه استثمار شدید طبقه کارگر و سرکوب کمونیست‌ها به نام «کارگر و سوسيالیسم» ادامه داد. انقلاب ۵۷ ایران را در نظر بگیریم که چگونه مردم آزادی خواه، محروم و تحت ستم و کارگران دست به انقلاب زدند، اما به دلیل عدم وجود سازمان‌ها و احزاب کمونیستی و تشکل مستقل ضد سرمایه‌داری کارگران، مرتجلین اسلامی، با سرکوب و کشتارهای خونین، حاکمیت وحشیانه خود را بر جامعه اعمال کردند. در هر صورت این تجارت تاریخی در مقابل ما قرار دارد.

از سوی دیگر امروز کم نیستند جریاناتی که یا انقلاب را نفی می‌کنند و به اصلاحات اندک رژیم چشم می‌دوزنند و یا طبقه کارگر را به عنوان ذخیره و نیرویی برای رسیدن به حاکمیت خود قلمداد می‌کنند. در هر حال در صحنه سیاسی ایران، صفت‌بندی‌های طبقاتی سیاسی و اجتماعی جدیدی در داخل و خارج کشور، در حال شکل گرفتن است. هر کدام از گرایشات سعی دارند متحدین و هم طبقه‌ای‌های خود را پیدا کنند. ما کمونیست‌ها هم باید بکوشیم هم فکران و هم طبقه‌ای‌های خود را در یک صف قدرت‌مند طبقاتی متحد و متتشکل کنیم.

تحولات جهانی و منطقه بر بحران‌های جمهوری اسلامی افزوده است. جمهوری اسلامی، در افکار عمومی مردم جهان، به عنوان یک رژیم تروریست، آدم‌کش، ضد زن، ضد کارگر و ضد آزادی معروفیت دارد. از این‌رو جامعه ایران در آستانه تحولات عظیم تاریخی قرار گرفته است. گرایشات بورژوازی در

داخل و خارج کشور، خود را برای این تحولات آماده می‌کنند و صفت‌بندی‌ها و ائتلاف‌های خود را به وجود می‌آورند. جریان کمونیستی و چپ نیز باید گام‌های فراتر از این در جهت اتحاد و همبستگی و مبارزه طبقاتی بردارد. سومین نشست نیروهای کمونیست و چپ که به تشکیل «اتحاد انقلابی نیروهای کمونیست و چپ ایران» منجر شد، امیدهایی را در درون گرایش کمونیستی طبقه کارگر به وجود آورده است. هر چند که هنوز این اتحاد راه درازی در پیش دارد تا نیروهای کمونیست و چپ را که پراکنده هستند، متحده سازد، اما در همین حد نیز گام مهمی به شمار می‌آید. در چنین موقعیتی از همه انسان‌های آزادی خواه، چپ و کمونیست دعوت می‌کنیم که به حزب کمونیست ایران و اتحاد انقلابی نیروهای کمونیست و چپ بپیوندد. قدرت ما در اتحاد و مبارزه متشكل است.

طبقه کارگر به احزاب، سازمان‌ها و تشکلهایی نیاز دارد که واقعاً با خلوص نیت در همه عرصه‌های مبارزه طبقاتی کارگران حضور مستقیم و موثر داشته باشد. احزاب و سازمان‌هایی که منافعی جدا از منافع طبقه کارگر ندارند، در پیشایش مبارزه طبقاتی حرکت کنند.

حزب کمونیست ایران و کومله، بیش از دو دهه است که برای تحقق آزادی، برابری، حکومت کارگری مبارزه می‌کند. اکنون این شعار، شعار میلیون‌ها انسان در جامعه ایران است. از نظر ما، یک طبقه آگاه و قدرتمند با رهایی خود، با برپایی حکومت کارگری علیه کل سیستم اقتصادی، سیاسی و اجتماعی حاکم می‌تواند سعادت و خوشبختی را به جامعه بشری به ارمغان بیاورد. نهادهای کمونیستی زیادی در درون طبقه کارگر ایران وجود دارد که در صفت مقدم هر مبارزه برای تغییر وضع موجود و بهبود شرایط کار و زندگی کارگران و توده‌های محروم مبارزه می‌کنند. این محافل در یک برآمد توده‌ای و شرایط انقلابی پایه‌های قدرت و حکومت کارگران را با برپایی شوراهای و مجتمع‌عمومی به وجود خواهند آورد. بنابراین ما باید ابزارها و امکانات خود را در جهت پیوند و اتحاد این نهادها و سراسری کردن مبارزه طبقه کارگر به کار بگیریم.

دوستان عزیز، حرفم را خلاصه کنم. اکنون جامعه ایران، بیش از هر زمان دیگری آبستن تحولات و حوادث بزرگ است و سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی، نه شعار این و یا آن سازمان اپوزیسیون، بلکه یک شعار اجتماعی و عمومی است. زیرا اقتصاد جمهوری اسلامی، یک اقتصاد ناکارآمد است و در گرداب هلاکت دست و پا می‌زند. کلیه دم و دستگاه این رژیم با همه جناح‌های درونی اش در عرصه سیاست هم با عملکردهای وحشیانه و غیرانسانی خود هر روز بیشتر از روز قبل نفرت تولید می‌کند. جمهوری اسلامی، بیش از صد هزار انسان را اعدام کرده است و هنوز هم زندان‌هایش پر از زندانیان سیاسی است که زیر شدیدترین شکنجه‌ها قرار دارند. خواست جدایی دین از دولت و آموزش و پرورش و دستیابی به آزادی‌های فردی و جمعی و رفاه همگانی و عدالت اجتماعی، خواست و آرزوی اکثریت جامعه ایران است. در چنین وضعیتی است که گرایشات مختلف اجتماعی و طبقاتی، به تحرک

جدیدی روی آورده اند تا مهر و نشان سیاسی و اجتماعی خود را در تحولات جاری بزنند. در این میان گرایش کمونیستی طبقه کارگر ایران نیز باید امکانات تبلیغی، ترویجی و تشکیلاتی خود را در جهت متحده ساختن کل طبقه کارگر، سراسری کردن مبارزه طبقاتی و همبستگی آن با جنبش کارگری کمونیستی بین المللی اختصاص دهد و به طور پیگیر و هدف مند اهداف خود را پیش ببرد.

تجربیات حداقل ۲۵ ساله اخیر ما در عرصه مبارزه سیاسی – تشکیلاتی مرا بر آن داشت که مشتاقانه و صمیمانه توصیه کنم که به صفت کمونیست‌ها بپیوندد تا این‌بار تحولات و سرنوشت جامعه ما، به نفع انسانیت رقم بخورد.

از همه شما که تا این لحظه به سخنان من با صبر و شکیبایی گوش دادید، سپاسگزارم.

۱۹ نوامبر ۲۰۰۳